

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 5. De casibus, in quibus licet reuelare aliquid auditum in confessione,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

rum doctum præsentem, à quo quid agendum sit in aliquo casu querit, & illico re sit, vt Penitentem absoluat. Et ratio est, quia per id sufficiens ostendit se graue aliquid peccatum audiuisse: tum de iis quita de peccatis in confessione auditis loquantur, vt audienti eis possint per coniecturas peccatorem deprehendere: tum etiam de eo qui diceret, ille bene confessus est, sed alterius confessio mihi non satisfacit: hoc enim de se indicat peccatum aliquod mortale cognitum ex confessione.

51. Quartum est (de quo Nauarrus consequenter num. 11. & ad citat. cap. Sacerdos num. 65. atque alij. quorum meminit Henric. li. 6. cap. 20. §. 4. lit. D.) vocatum ad Eucharistiam portigendam concubinario, vel usurario, vel alteri peccatori publico, non debere à Confessario petere An illum absoluerit; cum si veritatem aperte dicere non possit sine reuelatione confessionis, nisi de licentia Penitentis; aut si ipsemet illum audiuit, nec absoluerit; debere se perinde gerere, ac si nihil ex confessione scire; ideoque dicere: quia peccatum publicum debet propter scandalum, publicam penitentiam apud homines purgari; (ex Concil. Tridentin. sess. 24. cap. 8. de reformatione, & ex cap. 1. de Penitent. & remissis quousque publice constet te reliquisse peccatum, nõ debet tibi Eucharistia ministrari. Quo quidem modo non tenet confessio, quia proponit impedimentum habens locum etiam in eo qui verè Penitens, absolutus esset. Nam ei Eucharistia neganda est illam publice petenti; non quidem eo nomine (vt in preced. num. 86. mones Nauarr.) quod impediens sit; sed quod non constet de mutatio statum peccati, in quo ipsum fuisse palam est. Quam mutationem sibi tantum ex confessione notam Confessarius manifestare non potest: manifestaret autem dando ei Eucharistiam, cuius sumptio præexigit confessionem de peccato mortali perpetrato, si copia Confessarij habeatur, quemadmodum declaratum est in Concil. Trident. sess. 13. can. 11.

52. Obiter nota, quod in sequenti numero 101. & 102. ex Paludano habet Nauarrus, publicum peccatorem secretò quidem admitti posse ad sacram communionem post secretam Penitentiam, etiam ante publicam vitæ mutationem; non tamen publicè: quia quamuis necessarium non sit publicam penitentiam præcedere publici peccatoris admissionem ad communionem, oportet tamen publice constare, quod ipse vitam mutauerit: vt censetur, tum alia ratione, tum si Sacerdos, qui confessionem fecit, de ipsius licentia (sine qua non potest) publicaret ipsum verè penitere. Nota etiam ab occulto quidem peccatore petente Eucharistiam satis esse intelligere, vtrum legitimè confessus sit (cui id affirmanti credendum est etiam si nulum testimonium afferat: ex §. super confessione in Extr. aug. communi. Inter cunctas. De Privilegijs.) à peccatore tamen publicò intelligendum esse vtrum deseruerit viuendi statum publicè malum. Quod etiam habet Nauarr. in preced. num. 85. addens nihilominus num. 86. id ipsum dictum de peccatore occulto, non impedire quin, vt vtile est, sic etiam rationi consonum sit, quod Parochi à suis Parochianis schedulam, allamve probationem aut indicium petunt; quo fides fiat ipsos esse confessos, dummodo tamen si dictam schedulam se perdidisse, aut aliquid aliud cauentur, quod à vero non adhorreat penitus, eis tandem credant, iuxta memoratam extranag. Inter cunctas.

53. Quintum est (de quo adhuc Nauarrus ad idem cap. Sacerdos num. 68. & sex sequentibus eum non esse confessionis reuelatorem, qui diceret, Audiui Petri confessionem, vel Petri peccata, vel Petrum absolui à peccatis, vel Petrum qui minutissimis suis peccatis, oneravit, vel in quo non epeccati peccati mortalis consensum; adde & quod habet Henric. lib. 6. suæ summæ. cap. 21. §. 1. Dedit ei leuem penitentiam. Illum datem signum contritionis absolui. Ratio est, quia aliquid horum dicens, nulum peccatum mortale siue in genere, siue in specie, nullamque veniale in specie detectum sibi esse significat; sed tantum se audiuisse confessionem, & dedisse absolutionem, quod sit etiam coram aliis.

54. Aduerte tamen quod consequenter admonet Nauarrus ibidem num. 71. non posse Confessarium prædicta usurpare, quando quis ita secretò ei confessus est, vt nolit id sciri ab aliquo: vt v. g. à suo Confessario ordinario, qui eo cognito su-

spicaretur graue peccatum subesse: tunc enim talia dicendo violaretur sigillum, si non confessionis, saltem naturæ; ad quod confessionem audiens se adstrinxit, aut expressè, si rogatus est à Penitente ne mentionem de ea re faceret: aut taci è, si is ita lateenter accessisse notatus sit; vt satis factò ipso ostenderet se nolle sciri, quod fuerit ei confessus.

CAPVT QVINTVM.

De casibus in quibus licet reuelare aliquid auditum in confessione.

SVMMARIVM.

- 55. Communior sententia doctorum est, quod de licentia Penitentis possit Confessarius peccatum in confessione auditum reuelare: & qualem esse oporteat talem licentiam.
- 56. Eiusdem sententia fundamenta ratio.
- 57. Quomodo possit Confessarius aliquid auditum in confessione reuelare de licentia Penitentis, cum non possit de licentia Papa.
- 58. Illis coram quibus in confessione auditum reuelatur, debet constare de data licentia: simili que adesse not abili reuelandi causa.
- 59. Non sufficit licentia presumpsa, sed requiritur actus data, saltem tacite.
- 60. Nec item sufficit licentia debita, si non sit actus data.
- 61. Reuelare potest Confessarius auditum in confessione, si extra eam confitens illud adhuc eidem detexerit.
- 62. Confessarius consilium potest petere sine licentia confitentis, dummodo si inde nullo modo valeat detegi.
- 63. Non impeditur Confessarius detegere id quod audiuit in confessione si illud adhuc alia viã didicerit, siue ante, siue post eandem confessionem.
- 64. Peccatum est nihilominus mortale, dicere se tale quid nosse ex confessione, aut illud certius dicere propter confessionem, quam cognitum sit extra eam.
- 65. Propositum peccandi, in Sacramentali confessione declaratum, cadit sub hoc sigillum, etiam si confitens illud emendare nolit.
- 66. Confessio facta animo pervertendi Confessarium non inducit sigillum Sacramentale: inducit autem facta animo accusandi se, quantumuis perseueretur in aliquo malo proposito.
- 67. Non nascitur Sacramentale sigillum: ex eo, quod coram Confessario flexis genibus, & facto signo crucis aliquid ei aperitur, dicendo, Aperi tibi in confessione.
- 68. Quid agendum Sacerdoti, cui obicitur, quod confessionem auditam reuelauerit.

Vnus est istiusmodi casus; cum scilicet Penitens dedit licentiam reuelandi audita: de quo in vtramque partem rationes adfert Medina in Cod. De Confessione quest. 49. & tam authores, quam rationes proponit Nauarr. ad cap. Sacerdos. De Penit. Dist. 6. n. 153. & aliquos sequac etiam Suarez. tom. 4. disp. 33. sect. 5. n. 5. & 6. nempe, cum Penitens Confessario dedit licentiam audita reuelandi.

Partem autem affirmantem, tum hîdem, tum cæteri recentiores communiter amplectuntur; quos cum antiquioribus satis magno numero commemorat Henriquez in summa Theologia moralis, libro 6. capite 23. §. 1. lit. D. Inquiunt enim esse licitum de licentia Penitentis reuelare audita in confessione, dummodo eadem licentia sponte omnino, atque adeo sine vi, metu, aut deceptione sit data à Penitente; idque in suam, vel alterius utilitatem spiritalem, aut temporalem non contemnendam; vt admonet & declarat Nauarr. loco cit. num. 157. & 158. ita vt iudice cogente reum dare Sacerdoti licentiam dicendi peccatum ei detectum in confessione, nefas sit reuelare eã datã perinde ac non datã. Similiter si Penitens suã quidem sponte licentiam det, sed in suam, vel alterius perniciem, vel ad iocum tantum & recreationem, vt Nauarr. addit in sequent. num. 159. Quo etiam pertinere censerit potest abusus, cuius meminit Sotus in 4. distin. 18. quest. 4. artic. 6. col. 4. quod laborans zelotypiã dat conditionem vxori, vel ab ea accipit, vt ipsa confiteatur alicui Sacerdoti, cui faciat potestatem reuelandi, si um adultera sit, an publicaj; id enim cedere potest in damnum spirituale foeminae, quæ vt extra confessionem, sic in confessione impudenter se pudicam esse mentiri potest. Ob quam rationem, ne qui-

dem

dem si femina sponte omnino licentiam concederet, deberet Confessor reuelare illud, quod scit tantum ex confessione. Sicut nec cum rogatur a confitente detento in carcere, vt innocentiam, quam ex sua confessione cognoscit, testificetur Iudici. Nam & inde sumi potest occasio mentendi in confessione; nec talis testificationis vsus esse potest in iudicio, in quo non creditur reo suum crimen negati. Testificatio autem illa non erit aliud, quam declaratio, quod reus neget crimen de quo accusatur.

Explicatio casus in quo de licentia confitentis potest Confessorius aliquid in confessione auditum reuelare.

SECTIO PRIOR.

56. **I**am cur proposita sententia, merito videatur contraria præferenda, ratio est, quod in tali casu cessat fundamentalis ratio obligandi seruandi secretum confessionis; erat enim, ne confessio ex eius reuelatione fieret fidelibus odiosa: vbi autem constat, Confessorium reuelare Confessionem de licentia Pœnitentis sponte ab ipso, & in ipso, vel alterius utilitatem data, nulli inde potest confessio reddi odiosa; cum cuique confiteri in tali casu suam sibi relinquere libertatem concedendi, vel negandi talem licentiam; & eam limitandi pro arbitrio. Deinde si quid impediret quominus iusta de causa Pœnitens posset alius peccatum suum reuelare per Confessorium, sicut potest per seipsum; maximè esset, quod obligatio celandi confessionem inducta sit, non in solius confitentis fauorem, sed totius populi Christiani, nec is à tam necessario salutis remedio retraheretur, ideoque non sit liberum cuique tali iuri credere, cum ex capite. Si diligenti. De foro competentis. nemo possit iuri in fauorem publicum inducto renuntiare. At hoc non impedit, quia iustitia illud iuris intelligitur, cum fauor publicus dicitur esse respicit ordinem, vel statum, vel officium, vel dignitatem personarum (vtille de quo mentio est in illo capitulo, non respondendi coram Iudice seculari, respicit statum Clericalem) non autem cum directe respicit personam; vt fauor ille de non reuelanda confessione, qui respicit directe personam cuiuslibet confitentis, tanquam peccatoris; qui quatenus talis, vt constat, non est in aliquo ordine, vel statu, vel officio, vel dignitate constitutus. Id quod Medina in citat. questio. 49. argument. 2. pro hac sententia vrget. Accedit ex Nauar. loco cit. num. 156. nihil de iuri dicto fauori per eum de quo agimus modum permittendi confessionis reuelationem, imò potius addi; cum ex parte Pœnitentis; quia cum aliquando necessarium sit Confessorium alios consulere super ipsius statu, si id ille facere non possit de ipsius licentia, ipse et Pœnitens cogere extra confessionem per se consulere, quod grauius esset quam dare eam de qua agimus licentiam. Tum ex parte Sacramenti, quia propensiores efficiuntur homines ad confitendum, cum certo sciant suam confessionem nunquam alicui detegendam sine ipsorum consensu; imò neque cum eo, si aliquatenus fuerit ipsis damnosum, sed tantum cum expedierit ipsis ad eum solum finem quem ipsi voluerint, & fuerit ipsis vtile, nec aliter.

57. **C**eterum ex eodem Medina sub finem eiusdem questionis, ideo licentia confitentis sufficit in hac re, non obstantè præcepto naturali, & diuino de seruando confessionis secreto, quoniam ea data, illud super quo datur, eatenus definit esse materia eiusdem secreti, quatenus ipsa super illo datur: sicut cum creditor terminum solutionis prolongat, in quo se soluturum debitor ei iuravit, solutio, quatenus facienda in eo ipso termino, definit esse materia iuramenti. Itaque lex naturalis, diuina de non reuelanda confessione, intelligenda est cum exceptione casus in quo datur à confitente licentia reuelandi: quandoquidem in tali casu cessat causa obligandi celandi, prout exposuit est. Id quod non vsu venit, si Papa etiam de tota sua potestate, det licentiam reuelandi; iuxta illud quod ante habitum est num. 11. ex ipsius dispensatione nunquam potest Confessorium auditum confessionem reuelare. Ita vt in hac re idem contingat, ac cum Petrus iuravit se Paulo certum debitum liquidum soluturum intra præfixum aliquem terminum: Nam licentia Papæ de vltimis differenda solutione, non releuat eundem

Petrum à petitorio; licentia autem per Paulum data releuat. Quod etiam annotans Medina *ibid. in responsione ad primam rationem*, quædam adhuc notata digna pro praxi addit, sub finem eius. qu.

Primum est Confessorium non posse confessionem reuelare, nisi illis, coram quibus reuelatur, confiteri de data licentia à confitente; cum alioqui sit periculum scandali, & odij confessionis.

Secundum est, dari debere præsertim licentiam propter aliquod notabile bonum procurandum, vel malum euitandum, quod præponeret famæ Pœnitentis: cum alioqui neque data vt liceat, propter eadem incommoda quæ prius propoſita sunt.

Tertium est, non sufficere talem licentiam præsumptam esse, sed requiri vt actu data sit: quia reuelans confessionem ex sola licentia præsumpta, de se facit eam odiosam. Quamquam non videatur necessarium vt sit actu expresse data, sed sufficere potest vt sit actu data tacite: quod Iacobus quoque à Graphijs notat in libro primo decisio. aurearum, capite 23. numero 13. Ratio verò est, quia iustiusmodi quoque licentia omnem rationem scandali & odij confessionis tollit, vt ex se patet. Exemplum est, quod prædictus author adfert, si confitens mandauerit Confessorio post suum obitum hæredibus dicere, vt restituat quædam, quæ alijs debet.

Nam quamuis nihil expresserit de reuelatione fraudis, propter quam obnoxius fuit restitutioni, & hæredes facile sint de ea suspicaturi, tam mandato auditio: ipsum tamen executioni mandare licet; quia illud dans simul, tacite saltem, iusta de causa dedit facultatem reuelandi eandem fraudem, in quantum ex eiusdem mandati executione potest in illius notitiam deueniri: argumento c. Præterea. De Offic. deleg. vbi sub finem habetur, ex eo quod causa alicui committitur super omnibus, quæ ad causam ipsam spectare noscuntur, plenariam ipsam recipere potestatem.

Quartum est neque licentiam debitam, si non sit actu data, sufficere ad licite reuelandam confessionem: quia non sufficit ad tollendum scandalum & odium confessionis: atque licet in distrahendis rebus temporalibus sufficiat dominii consensus debitus, vel præsumptus quando actualis sufficeret: non sufficit tamen in administrandis sacramentis, vt patet ex his alijsque similibus exemplis: Nam in receptione baptismi (quamuis cætera necessaria adsint) si baptizati consensus actualis desit, qui simul adesse debet grauius peccatur, nihilque valide efficitur. Item in matrimonio, quod Petrus dolose contrahit cum Bertha sine actuali consensu, quem debet habere, grauius peccatur, nec valde contrahitur. Itaque vt in reuelatione confessionis sacramentalis non peccatur, non est satis quod casus adit, in quo Pœnitens debeat in eam consentire, nisi actu consentiat.

Aliqui casus, in quibus sine licentia confitentis, licet reuelare aliquid auditum in confessione.

SECTIO POSTERIOR.

61. **A**dunguntur præcedenti alij casus, in quibus licet, etiam non petita à confitente licentia reuelare aliquid auditum in confessione: vt secundus sit, quem attigit idem Medina in eadem questio. 49. corol. 1. si ipsemet confitens extra confessionem illud detexerit, quia tunc non est materia secreti, quod sub sigillo confessionis necessario seruandum sit. Nam si Pœnitens illud quod in confessione dixit, idem extra eam, siue ante, siue post, voluerit reuelare Confessorio, tanquam amico, & independentè à confessione; confert notitiam irrevocabilem; nec facere potest, vt ipse illud sciat tantum ex confessione; adeoque teneatur illud seruare secretum sub sigillo confessionis. Quocirca poterit tale quid sine licentia ipsius confitentis reuelare, eodem modo quo potest cætera quæ sunt secreta naturalis.

Tertius casus esse potest, quem habent Syluester Confessor. 3. qua. 5. & Sotus in 4. distinct. 18. questio. 4. art. 6. col. 4. cum Sacerdos indigens consilio circa peccatum auditum, consulit verum doctum. Nam sine licentia Pœnitentis potest illud petere, dummodo persona quæ peccauit nequeat inde venire

in nouitiam. Probatur ex cap. Officii. De Penit. & remiss. vbi non reprehenditur legatus petens consilium de peccato, quod tacitè in particulari peccantis personà, asserit se in confessione cognouisse. Addit Sotus, quod si confitens nollet Confessarium tale consilium capere, is non posset vltra procedere, sed illum sine absolutione dimittere.

63. Quartus casus (de quo in sequent. quest. 15. Medina disputat in vtramque partem) est: quando Confessarius ea quæ per confessionem nouit, adhuc alià viâ didicit: quo casu post D. Thom. in 4. distinct. 21. omnes ad vnum (teste Nauarr. ad cap. Sacerdos. De Penitentia distinct. 6. num. 161.) consentiunt Confessarium dicere posse, imò superiore iubente teneri dicere, quæ per confessionem nouit quidem, sed adhuc alià didicit viâ; dummodo illa perinde dicat, ac si per confessionem nullatenus nouisset: nimirum cauendo, ne quid proferat vnde certitudo maior, vel circumstantia aliqua habeatur, tantum ratione notie proueniens ex confessione. De qua re authoritates aliquot refert Henriquez lib. 6. sua summa cap. 20. §. 4. lit. C. Ea que procedit, siue Confessarius talia nouerit antequam confessio fieret, siue postea. Confirmatur autem ex incommo- diis quæ ex illius contrario sequerentur: nempe confessionem esse à Christo institutam in præiudicium publicæ iustitiæ; siquidem qui de veritate sufficienter cognita testificari debuit, per auditam confessionem impediretur id facere. Item dolum & fraudem alicui ratione confessionis patrocinari: vt si lauro calicem fureretur coram Sacerdote: & ei statim confiteatur de eodem peccato, ne ipsum denuntiare, aut de ipso testificari possit. Præterea criminosis confiteretur suo Prælato; ne sufficienti cognitione de ipsius crimine habita per testes omni exceptione maiores, sententiam in eum proferat. Denique contingere posset innocentem ratione confessionis pleæti, nocente dimisso. Si enim duob. quorum alter Sacerdos sit, videntibus delinquat tertijs, qui statim confiteatur eidem Sacerdote: & alter non Sacerdos delinquentem accuset coram Iudice, dicens talem Sacerdotem posse idem testificari: qui Sacerdos si veritatem neget interrogatus iudicè, faciet puniri accusatorem tanquam reu- falsi testimonij; nocentem vero liberari: quæ omnia manifestum est incommoda esse.

Si quis opponat, in cap. Sacerdos. De Penitent. distinct. 6. & in cap. Omnis vtriusque sexus. De Penitent. & remiss. dari præceptum de celanda confessione, nullà factà mentione talis vel alterius casus. Occurrunt Medina & Nauarr. ille in citat. questio. 50. & hic in sequenti num. 163. rationem cogere nos ista exceptione vti, propter absurda quæ essent alioqui admittenda vt patet ex dictis: sicut & cum Ecclesia præcipit in eodem cap. Omnis vtriusque sexus, vt peccator semel in anno confiteatur omnia sua peccata, non excipit quidem venialia; ratio tamen cogit nos excipere ea: quia tale præceptum esset alioqui valde durum, ob grauissimam poenam, quæ illius transgressori imponitur: immo impossibile esset ob innumeram multitudinem & varietatem eiusmodi quotidianorum peccatorum. Pro vitando autem scandalo, vt Medina addit, Confessarius debet in tali casu dicere modum quo scit illud quod reuelatur: nempe quod viderit perpetrari, aut quod perpetratum esse reuelatione hominis fide digni extra confessionem accepit.

64. Indicare autem nullo modo debet, se per confessionem quoque Sacramentalem id scire: quia peccaret mortaliter, vt ex Scoto habent Angel. & Syluest. ille verbo Confessio vltimo num. 7. & hic eodem. verbo 3. quest. 5. quia scilicet in eo sigillam certo modo violatur. Adduntque idem esse dicendum (mortaliter inquam peccare) si extra confessionem sciat semiple- nè, & reuelat plenè, sicut nouit ex confessione: vt si extra confessionem nouit tantum dubiè, reuelat certè & indubitanter, sicut ex confessione nouit. Id quod Nauarr. approbat in Enchir. cap. 8. num. 15. inquiring eam esse mentem omnium Doctorum.

65. Quintum casum Angelus & Syluest. ibidem ponunt, cum quis confitetur peccatum aliquod à se perpetrandum, nolens mutare tale malum propositum, In quo casu non modo ipsi, sed etiam ante ipsos, nobiles Theologi & Cañonistæ, quos Sotus commemorat in 4. distinct. 18. questio. 4. art. 5. col. 12. sentiunt Confessarium non teneri talem confessionem celare, quia non est Sacramentalis; vt pote quæ non est facta de

peccatis commissis, quæ sunt Sacramenti Penitentiae materia; sed de committendis. Verumtamen videtur cum Soto i- pso dicendum, eam sententiam nisi in summo fundamento. Nam illud ponentes concedunt non posse reuelari confessionem eius qui de peccato commissio confitetur, cum proposito perseverandi in illo: vnde sequitur neque posse reuelari factam de committendo; quia vtroque adest peruersa voluntas peccandi in futurum. Neque quod in vno eorum casuum, nondum sit peccatum peccatum sicut in altero, impedit quominus sub sigillum similiter cadat illud quod sacramentaliter confitendo fuerit dictum: quia in vtroque illo casu peccatum, siue præteritum, siue futurum præsens est similiter in deprauata voluntate proponente peccationem eius, ac similiter confessio in vtroque eodem casu inu- lida est: ob defectum propositi emendationis.

Tenendum est igitur cum eodem auctore, & pluribus aliis, quos refert Henriquez in summa Theol. moral. lib. 6. cap. 21. §. 3. lit. N. propositum casum posse tantummodo locum habere, cum quis ex modo procedendi aduertitur non confiteri animo accusandi se, sed Confessarium pervertendi, mouendi ad malum: quia talis non est confitendus intentionem habere confitendi. Quod idem Sotus confirmat ex eo, quod aliquando Romæ contigit: vt quidam Cardinalis conspirationem moliens in Summum Pontificem, confiteretur alteri Cardinali ea intentione vt illum in suam coniurationem traheret. Re enim postea per aliam viam comperita, Cardinalis ille, qui confessionem audiverat, accusatus est ac multatus, eo quod rem non detexisset. Quo facto Summus ipse Pontifex significauit rem detegi potuisse in tali, alioque simili casu. Quotiescumque autem confiteri alicui confiteri. Sacramentaliter, id est, per modum accusationis coram Deo, etiam si habet finitrum propositum, red- dens, confessionem inualidam, sigillum est seruandum: vt si quis ad confessionem accedat delictum in futurum cum altero, aut alicui manifestè perniciosum occidit priuata auctoritate, putans talia licere: nec à Confessario admonitus, quod talia sine peccato mortalia, volens à proposito desistere; quibus absolueudus non sit, tamen illius confessio est celanda tanquam Sacramentalis; quandoquidem per solam propositi mutationem abque alia confessione (tanquam contritus scilicet & confessus) absolueudus esset. Ita Sotus in sequenti col. 13.

67. Sextus casus (de quo plures auctores Henriquez refert loco cit. lit. P. & nos etiam attigimus in ca. 1.) est: quando Penitens sine proposito confitendi, & absolutionem obtinendi dicit Sacerdoti; Hoc tibi aperio in confessione; etiam si dicat flexis genibus, & fronte signo crucis signata. Id enim ex communi sententia, teste Nauarr. in Enchir. cap. 18. num. 53. ad Sacramentalem confessionem non sufficit: id eo quod illa detectio, cum Sacramentalis non sit, obligat tantum eo secreti vinculo, quo alia facta extra confessionem.

68. Hic addere possumus cum Iacobo à Graphijs, in libr. deis. aurearum. c. 23. n. 22. extra casus prædictos, in dubio Confessarium debere se imper inclinare ad seruandum secretum vt enitit scandalum, & onus probandi. Nam, vt idem addit in sequent. num. 23. ex Syluest. Confessio. 3. quest. 9. si quis dicat Sacerdotem reuelasse confessionem, & ipse concedat se tale quid, quale obijciatur, dixisse; debet ipse ostendere vnde illud nouerit extra confessionem. Cæterum si neget se quidquam tale dixisse, negatio ipsius admittenda est, aduersus alterius affirmationem; cum non minus ei credendum sit, quam alteri. Sin dicat se licentiam reuelandi à Penitente habuisse, idem Iacobus in præced. num. 15. & 16. secutus Hostiensis, Deij. & Lapi doctrinam, distinguit inquiring, quod si ille qui obijcit confessionis reuelationem sit tertius à Confessario & à Penitente diuersus, eidem incumbere onus probandi factam esse reuelationem sine Penitentis licentia. Cui oneri satisfacere confitebitur, si ostendat, quod idem Sacerdos simpliciter reuelauerit, aut se reuelasse dixerit pluribus, nihil addendo de habita reuelandi licentia. Si verò ille qui confessionis reuelationem Sacerdoti obijcit, sit peccator qui et confessus est, secus fortè esset: vt idem autor addit ex Hostiensis ad cap. Omnis vtriusque sexus. De Penitent. & remiss. Sed mihi probatur quod aliquot alijs citatis habet Alphon. à Valdo in Camde. aureo. cap. de sigillo confess. num. 39. tunc standum esse ipsius Sa-

cordis iuramento, maxime si vir probus sit, & bonæ famæ; cum de nullo (maximè de Sacerdote) præsumendum sit malum sine probatione. Atque reuerentiæ Sacramenti (ne scilicet temerè crederetur sigillum ipsius fractum) exigat, vt in dubio declinetur in Confessarij fauorem: nisi id quod obliuiscitur sit dictum, aut factum ab eodem Confessario, in Pœnitentis aut alterius detrimētum; De qua re Hérizquez, & Suarez, ille in sua summa lib. 6. cap. 19. in fine: & hic tom. 4. disputat. 33. item in fine.

CAPVT SEXTVM.

De obseruatione sigilli Sacramentalis in ordine ad complices Pœnitentis.

SVMMARIVM.

- 69. Quomodo illicitum sit Confessario Pœnitentem interrogare de complicitibus.
- 70. Quod nec auctoritas Prælati, nec zelus diuine gloriæ, talem interrogatorem reddat licitum.
- 71. Quomodo & quando possit eiusmodi interrogatio licita esse.
- 72. Confessarius peccatum complicitis in confessione detectum reuelare non potest sine confitentis licentiâ, cum ea autem, potest.
- 73. De eadem licentiâ potest complicem ipsum corrigere.
- 74. Potest quis alicui cetero Sacerdoti consisteri ad obtinendum ab eo auxilium aduersus complicem.
- 75. Non potest Confessarius aliquem inducere ad sibi confitendum, vt inde acquirat notitiam aliorum quos corrigat.
- 76. Non potest in eum ipsum finem de persona complicitis interrogare confitentem: sed est arbitrio suo relinquendus.
- 77. Requisitâ vt confitens possit vii opera Confessarij ad corrigendum complicem.
- 78. Quando teneatur confitens vii opera Confessarij ad correctionem complicitis.
- 79. Quando possit, aut etiam teneatur Confessarius complicem de licentiâ confitentis corrigere.
- 80. Eadem ratione qua potest Confessarius complicem corrigere, potest & denuntiare denuntiatione paterna, non autem iudiciali.
- 81. Eodem modo quo licet vii industria Confessarij ad corrigendum complicem licet quoque vii ad vitandum aliquid malum, vel bonum aliquid promouendum iusta de causa.

Quæ spectant ad obseruationem sigilli Sacramentalis respectu Pœnitentis, satis patent ex antedictis. Cum verò ipsum extendatur ad huius complices, antequam finem faciamus, aliquot documentis ostendendum est, quatenus respectu eorundem complicitum sit seruandum præmissis quod habet Henriquez in lib. 6. summa Theologia moralis cap. 25. §. 2.

69. Prælatum haud posse à Pœnitente exigere, aut ipsum interrogare, vel iniecto serupulo inducere, aut per præceptum, vel comminationem, vel suspensionem absolutionis impellere, vt sibi manifestet alienam personam, quando id nullo modo necessarium vel opportunum esset ad præsens iudicium, pro exoneranda conscientia confitentis. Quia potius, tâquam doctor, ex proprio munere debeat monere sponte manifestantem, ne alienam personam nominet, nec historias narret; sed simpliciter pureque tantum dicat ea quæ faciunt ad manifestanda peccata, quibus sentit conscientiam grauaram; nisi forte indigeret consilio & auxilio ad se in futurum à peccato protegendum aduersus eandem tertiam personam. Cuius doctrinæ fundamentum idem author ponit, quod sit contra charitatem (quâ debemus proximum sicut nos ipsos amare) vt in tali re faciamus alteri, quod nollemus nobis fieri. Imò & contra rectam rationem, quæ aperte dicitur illud quod Tobias 4. sanctus pater præscribit filio. Quod oderis ab alio tibi fieri, caue ne tu aliquando facias alteri: quod quæ suis omnibus Dominus noster iniungit Matth. 7. Omnia quæcumque vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis.]

70. Neque tale factum excusari potest per auctoritatem Prælati: quoniam ad iudicium quod per illam exercetur in foro interno, non alia persona, nec alia peccata pertinent quam Pœnitentis: vt ex eo constat quod tantummodo illi, & de ipsius peccatis propriis detur absolutio. In foro autem externo, non licet interrogare de peccatis, quorum non præcessit accusatio, vel infamia quæ accusationis locum teneat, per citatâ

à Nauar. in Enchin cap. 18. num. 38. ita vt interrogatus non teneatur alioqui respondere ad mentem interrogantis, tanquàm non procedentis iuridicè. Nec eam potest tale factum excusari per zelum, quo Prælati moueatur, diuine gloriæ; quia tale medium (vt pote periculosum, ideoque illicitum, cum sit inductio, ad occultè detrahendum de alio sine iusta causa) tam est ineptum ei fini, quam mendacium. Itaque confessiones audiens existimet se satis functum suo munere, si confitentem reconciliet Deo, & disponat ad perseuerantiam in bono. Alia autem occulta relinquat vniuersali sententiæ Christi; inferuabili interea iudicio permittentis multa mala fieri, ac finentis per ministris peccatores officia vtilia, etiam Ecclesiastica, exerceri; sicut & olim per Iudam proditorem. Cauere igitur debet Confessarius ne interrogando fallat rudes & inexpertos, mouendo sic eis scrupulatur; vt existiment se non plene confitei nisi complicitum peccata, etiam occulta, detegant. Atque si aliqua talia per suam aut confitentis imprudentiam cognoscat, debet se perinde habere, ac si ex confessione nihil didicisset, committens Deo remedium malorum, quod adferre, non est ipsi commissum.

Quamquam, vt idem auctor ibidem. §. 9. pluribus aliis citatâ addit, non prohibetur Pœnitens, si velit, quantumcumque non compellatur præcepto, aliqua accusare seu denuntiare Prælato ad promouendum commune bonum, vel vtilitatem propriam. Ratio est, quia licitum est, commune priuato, & proprium alieno præponere. Quamquam prudenter cauendum est, ne iniuste, aut contra charitatem proximus lædatur.

Neque etiam prohibetur Confessarius ad vtilitatem Pœnitentis, vt ad dandum ei auxilium, vel consilium, audiens aliquibus peccatis generaliter interrogare de complicitibus (ad instar scilicet Iudicis qui viso homine occiso, generali interrogazione inquiris a presentibus quis eum occidit) non quæ dem animo curioso, nec compellendo per præceptum aut comminationem; sed amice rogando vt dicat si velit, quod se posse licitè acturò dicere iudicat. Nam in eo nihil amplius facit, quam cum audiens generalem totius vitæ confessionem, pœnitente de aliquo peccato confitente, de alio quod tacere possit (tanquam de eo iam alias sufficienter confessus) interrogat ad finem melius dirigendi ipsum in via salutis.

Iam verò, si quid sit quod confitens teneatur dicere ad manifestationem peccati sui, aut circumstantiæ mutantis eiusdem peccati speciem (de qua re idem auctor pluribus, & dicendum erit in sequenti parte, cum agetur de confessionis integritate) tunc licet Confessario prudenter interrogare, etiam si per accidens inde secutura sit notitia tertie personæ; nisi charitas exigeret eam esse vitandam ob notabile illius damnum. Cuius doctrinæ ratio esse potest, quod alioqui perplexus esset Confessarius; cum ex officio teneatur Pœnitentis in confitendo supplere defectus. Quod si dubia sit talis obligatio Pœnitentis; quia dubium consequenter erit, an Confessarius possit vii eiusmodi interrogatio, ille ab ea abstinere debeat; cum illicitum sit id agere, de quo dubitatur, an sit licitum.

Documenta de re propositâ.

72. PRimum autem documentum, de re propositâ (sumptum ex his quæ Suarez disputat tom. 4. disput. 34. sect. 3.) est: Confessarium eodem sigillo teneri secretum seruare circa peccatû complicitis, quod Pœnitens suum confitendo detexerit; quo tenetur circa id ipsum Pœnitentis peccatum. Istud satis constat ex dictis in præcedenti cap. 4. indeque consequens est, non esse licitum Confessario, absque Pœnitentis licentiâ, tali notitiâ vii ad aliquem vsum, quo persona eiusdem complicitis prodi possit; quia id esset sigillum frangere. De licentiâ autem Pœnitentis, posse Confessorem illâ vii in bonum eiusdem Pœnitentis (& præsertim id postulante spiritali ipsius necessitate, vt ad eum ipsum defendendum aduersus importunam inuestigationem complicitis, conantis inducere ad peccandum) patet ex eo quod licentiâ interueniente non frangatur sigillum; iuxta antedicta in principio proximè præcedentis capituli.

De qua re pluribus Suarez, loco citato. Qui & in sequenti sectione 4. disputat, An liceat Confessori Pœnitentis præ-